

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta

2006/0144(COD)

28.3.2007

LAUSUNTO

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalta

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi elintarvike-entsyymeistä ja neuvoston direktiivin 83/417/ETY, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/1999, direktiivin 2000/13/EY ja neuvoston direktiivin 2001/112/EY muuttamisesta
(KOM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

Valmistelija: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Ihminen on käyttänyt luonnossa esiintyviä mikro-organismeja – bakteereja, hiivoja ja homeita – tuhansien vuosien ajan, ja niiden tuottamalla entsyymeillä on valmistettu elintarvikkeita kuten leipää, juustoa, olutta ja viiniä. 1900-luvun toisella puoliskolla entsyymien käyttö on lisääntynyt merkittävästi (leivonnaisten, viinin ja mehujen, oluen, maitotuotteiden, tärkkelyksen ja sokerin kaltaisten) elintarvikkeiden tuotannossa, ja elintarvikkeiden jalostuksen ja valmistuksen menetelmien entistä suurempi monimutkaistuminen tulee vaatimaan yhä suurempaa entsyymien valikoimaa.

Entsyymit ovat äärimmäisen käyttökelpoisia elintarviketeollisuudessa. Ne kiihdyttävät biokemiallisia reaktioita, joiden kautta kaikki biologinen materiaali syntyy ja viime kädessä hajoaa. Entsyymit voivat hajottaa monimutkaisia molekyyliä (kuten hiilihydraatteja) pienempiin osiin, aiheuttaa rakennemuutoksia molekyylin sisällä (esimerkkinä sokerin isomerisointi) tai liittää substraattimolekyyliä muihin erityisiin molekyyliin (esimerkkinä valkuaisaineiden ja solunseinäaineen rakentaminen). Entsyymit ovat erittäin tehokkaita myös sen ansiosta, että ne pystyvät kiihdyttämään reaktioita ainakin miljoonakertaisesti muutamatta omaa rakennettaan. Kemiallisesti aiheutettuihin reaktioihin verrattuna entsyymeillä aiheutetut reaktiot tarjoavat merkittäviä etuja, koska ne vähentävät energiakulutusta ja jätteiden tuottamista ja koska entsyymit ovat biologisesti hajoavia. Entsyymejä voidaan verrata siihen, että ovi avataan omalla avaimella eikä kemiallista kirvestä käyttämällä. Entsyymien käytön lisääntyminen on tuonut markkinoille "kaupalliset" entsyymit, jotka valmistetaan erityisesti valikoitujen mikro-organismien käymisprosessin avulla.

Entsyymien käyttöä elintarvikkeissa koskeva EU:n lainsäädäntö ei ole täydellisesti yhdenmukaistettua. Elintarvikkeissa käytettävät entsyymit ovat joko elintarvikkeiden lisäaineita tai apuaineita. Elintarvikkeiden lisäaineet ovat ennen kaikkea aineita, joita lisätään elintarvikkeisiin ja joilla on tekninen vaikutus asianomaisessa elintarvikkeessa, kun taas valmistuksen apuaineet ovat pääasiassa aineita, joita lisätään elintarvikkeisiin niiden valmistamisen aikana teknisen vaikutuksen vuoksi ja jotka saattavat päättyä tuotteeseen, mutta ilman teknistä vaikutusta valmiissa tuotteessa.

Entsyymien käyttämistä elintarvikkeiden lisäaineina säännellään direktiivillä 89/107/ETY. Nykyisessä muodossaan mainittu direktiivi sallii kuitenkin vain kahden entsyymin (lysotsyymin ja invertaasin) käyttämisen elintarvikkeiden lisäaineena. Entsyymien käyttämistä apuaineina säännellään vain kansallisella tasolla, ei lainkaan Euroopan tasolla. Tätä alaa koskeva sääntely vaihtelee huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen sallittujen entsyymien lukumäärän, eri sovelluksissa sallitun tyyppin (mahdollinen tuottaminen geneettisesti muunnettujen organismien avulla) sekä markkinoille pääsyä edeltävälle pakolliselle hyväksymismenettelyn osalta.

Yhtäläisten toimintaedellytysten luominen ja sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistaminen edellyttää säännösten yhdenmukaistamista yhteisön tasolla. Asetusehdotuksen tarkoituksena on kaikkien entsyymien turvallisuusarviointien ja lupamenettelyn yhdenmukaistaminen, GMO:iden avulla tuotetut entsyymit mukaan luettuina, ja se edellyttää niiden merkitsemistä.

Valmistelija pitää myönteisenä käsiteltävää ehdotusta, jolla otetaan käyttöön yhteisön tason yhdenmukaistettu entsyymien arviointijärjestelmä. Ehdotuksen toimivuuden parantamiseksi valmistelija haluaa kuitenkin, että yhteisön tasolla otetaan käyttöön jäsenvaltioiden jo aikaisemmin arvioimien ja hyväksymien elintarvikkeissa käytettävien entsyymien nopeutettu hyväksyntä. Valmistelija haluaa ehdottaa myös joitakin tarkistuksia, jotka lisäävät oikeudellista selkeyttä.

TARKISTUKSET

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Komission teksti¹

Parlamentin tarkistukset

Tarkistus 1

2 ARTIKLAN 2 KOHDAN C A ALAKOHTA (uusi)

(c a) ruoansulatuksen edistäjät;

Perustelu

Oikeudellinen selvennys. Johdanto-osan 4 kappaleen mukaisesti olisi todettava selkeästi, että tämä asetus koskee ainoastaan entsyymejä, joilla on tekninen vaikutus asianomaisessa elintarvikkeessa, eikä ihmisravinnoksi tarkoitettuja entsyymejä, kuten ruoansulatusta edistäviä entsyymejä.

Tarkistus 2

2 ARTIKLAN 4 KOHTA

4. Asetusta ei sovelleta mikrobiviljelmiin, joita **perinteisesti** käytetään elintarvikkeiden valmistuksessa ja jotka saattavat sisältää entsyymejä mutta joita ei nimenomaisesti käytetä niiden tuottamiseen.

4. Asetusta ei sovelleta mikrobiviljelmiin, joita käytetään elintarvikkeiden valmistuksessa ja jotka saattavat sisältää entsyymejä mutta joita ei nimenomaisesti käytetä niiden tuottamiseen.

Perustelu

Oikeudellinen selvennys. On epäselvää, mitä kaikkea termi "perinteinen" tarkoittaa.

¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

Tarkistus 3
3 ARTIKLAN 2 KOHDAN 1 A ALAKOHTA (uusi)

**'elintarvike-entsyymivalmisteella'
elintarvike-entsyymiä, johon on lisätty
aineita, joilla helpotetaan elintarvike-
entsyymien varastointia, myyntiä,
standardointia, laimentamista tai
liukenemistä.**

Perustelu

Tästä asetuksesta puuttuu elintarvike-entsyymivalmisteen määritelmä. Yritykseltä toiselle yritykselle myytävien elintarvike-entsyymien merkinnän yksinkertaistamiseksi tämä termi sisällytetään 8 artiklaan.

Tarkistus 4
6 ARTIKLAN 2 KOHDAN A ALAKOHTA

- a) elintarvike-entsyymin **nimi**;
- (a) elintarvike-entsyymin **määritelmä, mukaan luettuna sen yleinen tai suositeltu nimi, systemaattinen nimi ja synonyymit, mahdollisuuksien mukaan International Union of Biochemistry and Molecular Biology -järjestön nimikkeistön mukaisesti, sekä monimutkaisten entsyymien osalta entsyymien toiminnan määräävän entsyymitasapainon perusteella valittu nimi**;

Perustelu

Mahdollisuuksien mukaan olisi käytettävä International Union of Biochemistry and Molecular Biology -järjestön nimikkeistön mukaista entsyymien täsmällistä nimeä. Monimutkaisten entsyymien osalta nimen olisi perustuttava entsyymien toimintaan (toimintaperiaatteeseen), joka määrää entsyymien toiminnan elintarvikkeiden valmistuksessa.

Tarkistus 5
7 ARTIKLAN OTSIKKO

Muuntogeenisten entsyymien
sisällyttäminen yhteisön luetteloon

Muuntogeenisistä mikro-organismeista
peräisin olevien elintarvike-entsyymien
sisällyttäminen yhteisön luetteloon

Perustelu

Termi "muuntogeeniset entsyymit" voisi aiheuttaa väärinkäsityksiä.

Tarkistus 6
8 ARTIKLA

Elintarvike-entsyymejä, joita ei ole tarkoitettu myytäväksi kuluttajille, riippumatta siitä, myydäänkö ne sellaisinaan vai toisiinsa **ja/tai direktiivin 2000/13/EY 6 artiklan 4 kohdassa määriteltyihin muihin ainesosiin** sekoitettuina, voidaan pitää kaupan vain, jos niiden pakkauksissa tai astioissa on helposti näkyvällä, selvästi luettavalla ja pysyvällä tavalla tämän asetuksen 9–12 artiklassa säädetty merkinnät.

Elintarvike-entsyymejä **ja elintarvike-entsyymivalmisteita**, joita ei ole tarkoitettu myytäväksi kuluttajille, riippumatta siitä, myydäänkö ne sellaisinaan vai toisiinsa sekoitettuina, voidaan pitää kaupan vain, jos niiden pakkauksissa tai astioissa on helposti näkyvällä, selvästi luettavalla ja pysyvällä tavalla tämän asetuksen 9–12 artiklassa säädetty merkinnät.

Perustelu

Tarkoituksena on edistää yritykseltä toiselle yritykselle myytävien elintarvike-entsyymien merkintää.

Tarkistus 7
9 ARTIKLAN 2 KOHTA

2. Kun elintarvike-entsyymejä myydään toisiinsa sekoitettuina, 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on annettava kustakin elintarvike-entsyymistä **entsyymin prosenttiosuutta kokonaispainosta vastaavassa alenevassa järjestyksessä.**

2. Kun elintarvike-entsyymejä myydään toisiinsa sekoitettuina, 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on annettava kustakin elintarvike-entsyymistä.

Perustelu

Tarkoituksena on edistää yritykseltä toiselle yritykselle myytävien elintarvike-entsyymien merkintää.

Tarkistus 8
12 ARTIKLAN 1 KOHDAN G A ALAKOHTA (uusi)

g a) viimeinen käyttöpäivä, minkä jälkeen elintarvike-entsyymin käyttäminen ei olisi asianmukaista;

Perustelu

On tärkeää, että elintarvikkeiden valmistajat ovat tietoisia elintarvike-entsyymien säilyvyydestä elintarvikeeturvallisuuden varmistamiseksi.

Tarkistus 9
18 ARTIKLAN 4 KOHDAN B A ALAKOHTA (uusi)

b a) komissio voi sisällyttää kaikki Tanskassa, Ranskassa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa jo hyväksytyt tai yhteisen elintarvikelisäaineita käsittelevän asiantuntijakomitean jo arvioimat elintarvike-entsyymit yhteisön luetteloon edellyttämättä 2 kohdan mukaista hakemusta tai viranomaisen lausuntoa.

Perustelu

FAO:n ja WHO:n yhteisen elintarvikelisäaineita käsittelevän asiantuntijakomitean (JEFCA) arvioimat elintarvike-entsyymit sekä Tanskassa, Ranskassa ja Isossa-Britanniassa jo hyväksytyt elintarvike-entsyymit olisi hyväksyttävä nopeutetusti. Tämä helpottaa EFSA:n työtä.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Elintarvike-entsyymit		
Viiteasiakirjat	KOM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD)		
Asiasta vastaava valiokunta	ENVI		
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ITRE 5.9.2006		
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Erna Hennicot- Schoepges 4.10.2006		
Valiokuntakäsittely	28.11.2006	27.2.2007	27.3.2007
Hyväksytty (pvä)	27.3.2007		
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 47	–: 0	0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Atanas Papanizov, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țirle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alexander Alvaro, Philip Dimitrov Dimitrov, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Hannes Swoboda, Lambert van Nistelrooij		